

Stiefvader

Het begon allemaal zo mooi. Ik was zo gelukkig dat mijn moeder kwam, want ondanks de bevrijding die het vertrek van Robert ongetwijfeld betekende, was ik slecht opgewassen tegen de eenzaamheid. De weekenden zonder kinderen waren het ergst, want dan ging ik drinken en soms zelfs de straat op, beschonken en wel, en zo kende men mij toch niet.

Het was goed dat mama kwam, vooral dat ze eerst bij mij kwam en ik haar voorlopig een hele week helemaal voor mij alleen zou hebben. Want ze kwam op eigen houtje rechtstreeks van Schiphol met de trein naar mij toe.

De eerste dag zwalkten we vriendinnelijk door de stad en bleven lang hangen in een café, en ik was trots op haar, want wie had er nou zo'n geestige, jonge, mooie moeder? Blij aan een tafel-tje in Centraal, met een kopje koffie voor ons, zei ik wild: "Vanavond ga ik iets speciaals voor je koken."

En om vijf uur ging ik aan de slag in de keuken en kwam mama gezellig bij me zitten terwijl ik aardappels schildte en vlees marineerde.

"Vind je 't nu niet gek Beeb," zei mama, "dat ik gisteren zo'n moeite had om papa te laten gaan? Papa ging naar Peking, ik naar mijn vliegtuig, en toen we afscheid namen moest ik toch zo onbegrijpelijk hard huilen, ineens. Terwijl papa toch regelmatig op reis gaat. Normaal ben ik nooit zo geëmotioneerd."

"Nou zeg," zei ik fronsend terwijl ik de schillen in de vuilnisbak gooide. "Misschien omdat jullie deze keer allebei met het vliegtuig moesten?"

Tegen zevenen dekte ik de tafel in de huiskamer met mijn beste servies en stak kaarsen aan, zette een mooi muziekje op en diende het eten in schalen op.

"Kom je aan tafel?" zei ik, en we schoven aan, het verrukkelijke eten dampte in de schalen en ik zei: "Nu zul je eindelijk weten dat je dochter een hele goede kokkin is."

Ik wilde dat ze iets vrolijker was en niet zo bezorgd keek.

"Ik zal even voor het eten danken," zei ik, en toen ging de telefoon.

"Daar zul je 't hebben," zei mama geschrokken, "Dat is papa."

"Ah joh, kom nou!" zei ik lachend, maar liet haar toch de telefoon opnemen.

En het was inderdaad mijn vader. Met mijn ogen spijtig op het koud wordende diner luisterde ik naar mama's bezorgde, sussende stem. Ze was erg lief tegen hem en zei: "Beloof me dat je over je uur terug belt."

"We zijn eigenlijk voor het eerst echt met z'n tweeën geweest," zei mama toen ze met een ongerust gezicht weer aan tafel kwam. "Toen we trouwden waren jij en Claud er al, en nu, bijna dertig jaar later, zijn Anneke, Nel en Marc het huis uit. Twee maanden zijn we samen geweest en we hebben het nog nooit zo fijn gehad. We waren verliefder dan ooit."

En ze pakte haar handtas om daar een smoezelige brief uit te halen. Met pijnlijke ogen liet ze hem me zien. Papa had er met een slordige lippenstiftmond een aandoenlijke kus opgedrukt en ik slikte moeilijk.

"Wat is er dan?"

"Hij heeft pijn in zijn borst en verschrikkelijke dorst."

"O jee," zei ik, en keek zuchtend naar het eten. We konden geen hap meer door onze keel krijgen. Een half uur later kiepte ik alles in de vuilnisbak en zette het vlees in de ijskast.

"Beeb, probeer jij eens naar het hotel te bellen," zei mama wat later. "Hij zou met een uurtje terugbellen en hij heeft

ROODFLUWEEEL

Allergracie

nog niet gebeld."

Ik informeerde eerst via een 06-nummer naar het telefoonnummer en belde vervolgens naar Peking. Aan een gebrekkig Engels sprekende receptionist vroeg ik om verbinding met papa's kamer.

De telefoon ging acht keer over tot ik de receptionist weer kreeg: "No one in loom miss. Maybe tly later yes?"

"Er wordt niet opgenomen," zei ik met de hoorn dom-verklarend in mijn hand. "Hij is niet in zijn kamer."

Mama schudde wild haar hoofd. "Dat kan niet, hij moet in zijn kamer zijn. Hij was te ziek om te lopen! Bel nog eens."

"Hij kan naar een kliniek of een dokter zijn," zei ik, maar mama wapperde ongeduldig naar de telefoon en drong aan: "Bel, toe nou."

Met de telefoonrekening en mijn schamele bijstandsinkomen in mijn achterhoofd drukte ik bezwaard de herhaaltoets in en belde de telefonist van het hotel in papa's kamer te gaan kijken. "There is a sick man. Please check it out."

"Okay, okay," zei de chinees en ik hing snel op.

"Hij gaat kijken," legde ik kalmerend uit, en legde mijn hand op mama's knie. "Maak je nou maar niet zo ongerust, het komt allemaal wel goed."

Maar mama zat verstart en onbewegelijk op het kleine krukje en ik las de angst in haar ogen.

- Laten we iets gezelligs gaan doen, dacht ik. - Het loopt vast zo'n vaart niet. Papa is een sterke, jonge vent, net vijftig. Hij is vast even naar het toilet, of een dokter zoeken.

En met een gerust hart dronk ik mijn wijn en knikte mama af en toe bemoedigend toe.

Na een kwartiertje belde ik opnieuw en vroeg of iemand in papa's kamer gekeken had. Maar de chinees aan de andere kant van de lijn sprak ineens geen Engels meer, en na veel geharrewar zei hij zenuwachtig: "Can not help you, you call back later yes. Later. No no, can not help you."

"But did anybody check his room!" riep ik, maar er was al opgehangen.

Terwijl mama steeds zenuwachtiger werd ("Geef mij nou ook maar een wijntje Beeb.") verstreken de uren en belde ik meerdere keren naar het hotel. En elke keer kreeg ik weer een andere, zenuwachtige chinees aan de lijn zodat ik langzaam begon te begrijpen dat er behoorlijk wat consternatie heerste in het hotel.

Maar om elf uur kreeg ik een geniale ingeving.

Opnieuw drukte ik de herhaaltoets in en kreeg ik een nerveuze chinees in de telefoon.

"Listen!" briede ik in de hoorn, "Listen carefully. There are Dutch tourists in your hotel. Go find me one within fifteen minutes, and make sure you have a Dutchman at your desk when I call back."

Ik hing snel op, zonder op antwoord te wachten, want de telefoonrekening werd al hoog genoeg.

Toen ik even later terugbelde kreeg ik inderdaad en tot mijn enorme opluchting een Nederlander aan de telefoon. Ik legde hem alles uit en vroeg hem om onderzoek te doen en mij op kosten van het bedrijf waarvoor papa werkte terug te bellen.

"Nu zullen we gauw meer weten," zei ik tegen mama, "Hij belt zo terug."

Dat 'zo' duurde twee uur. Maar ik wilde zelf niet meer bellen: "Dat kan ik niet betalen mam!"

Maar eindelijk ging dan toch de telefoon.

"Hebt u gekeken? Waarom is iedereen in rep en roer? Weet u of deze meneer in orde is?" ratelde ik, maar de man aan de andere kant van de lijn deed aarzelend en ontwijkend.

"Wat is uw relatie tot deze man?" vroeg hij stuurs, en ik schreeuwde bijna: "Ik ben zijn dochter!"

"Oh. Oh. Uw vader is overleden."

Alsof ik mijn hand brandde. Alsof de telefoon ineens een eng beest was. Ik smiet de telefoon de kamer in, van me af en rende blind de gang in en weer terug naar mama die me afwachtend aankeek.

"Oh mama! Mama mama mama! Hoe moet dat nou met jou! Hoe moet dat nou verder met jou!" riep ik verbijsterd en bang, en mama stond handenwringend op van het krukje en zei: "Nou? Nou? Wat zei-ie dan?"

"Papa is dood! Oooow oow, papa is dood! Oh mama mama, hoe moet dat verder met jou zonder papa?"

ROODFLUWHEEL

Allergracie

schreeuwde ik in paniek en viel tegen mama's knieën aan, zo broos en tenger, ze keek me zo verdwaasd aan en ik stond weer op en rende naar buiten en weer naar binnen.

"Hoe moet dat met jou!" was het enige dat ik uit kon roepen, en intussen dacht ik verbijsterd: - Dus zo voelt het als je iemand verliest, zo is het als er een familielid overlijdt, ik moet nu als het goed is huilen en zo, maar ik kan alleen maar aan mama denken. En aan Anneke en Nel en Marc, en aan Claud en mijn kinderen, en aan de honden die ver weg op papa en mama wachten.

Mama greep me vast en drukte mijn tegenstribbelende lichaam tegen zich aan. "Kalm blijven," zei ze rustig, en ik keek haar verward aan. "Nu moet ik sterk zijn. Ik zal sterk zijn."

'Ja maar moekie," jammerde ik, "Wat moet er nou van je worden, zonder papa?"

"Kom, we moeten de anderen bellen."

Eerst kwamen Claud en Fjee, verbijsterd en stom geslagen, en Claud reageerde precies hetzelfde als ik.

"Ooow woow mam, hoe moet dat nou met jou!"

Daarna kwam Nel met Erik en Gert-Jan, die voor chauffeur speelde, en terwijl Gert stilletjes en ernstig naast mijn moeder ging zitten probeerde Erik Nel te troosten, die hard gillend de straat was opgerend toen ze het hoorde.

"Nee! Nee! Néé!"

Met pijn in mijn hart keek ik toe en dacht: - Voor deze kinderen is het veel en veel erger. Papa was hun echte vader en ze zijn nog zo jong.

Toen kwam Marc. Ik vertelde het hem toen hij nog voor de deur stond, voorzichtig, en zei er meteen bij: "Hou alsjeblieft rekening met mama."

"Pa dood?" vroeg Marc laconiek. En na een lange stilte zei hij: "Cool."

En toen liep hij wiebelend de straat uit.

Hij durfde het pas veel later tot zich door te laten dringen.

Anneke werd gebracht door kennissen, en ze wist het al toen ze kwam, want een van de kennissen vertelde dat ze geprobeerd had haar hoofd stuk te slaan tegen de muur. Ze hadden haar in een deken gewikkeld, achterin de auto geladen en in volkomen hyste-rische toestand naar mijn huis gebracht.

Nog steeds hoefde ik niet te huilen om papa. Ik hilde om mama's stille tranen, om Anneke's waanzinnig kriesen, om Nel's bibberige, ineengedoken gestalte en om Clauds trillende kin.

Maar ik hoefde niet om papa te huilen.

Ik kon niet huilen. Het was zo ontastbaar. Ik had papa anderhalf jaar niet gezien.

Voor mijn gevoel zat hij nog steeds, onverminderd en in blakende gezondheid in Peking, ver weg.

En nog heel vaak kwam het voor, wanneer ik op een journalistiek probleem stuitte, dat ik me voornam om het 'toch eens aan pa te vragen, want die heeft zoveel meer journalistieke ervaring.'

"Oh nee," dacht ik dan verbaasd. "Papa is dood."

En dan moest ik daar erg lang over na denken.

Voor mijn gevoel kon pa elk moment even opbellen, of met het vliegtuig op vakantie uit China komen.

